ĐÈN COMPACT AN TOÀN

Báo chí nước ngoài vừa cho biết các nhà khoa học ở CHLB Đức khẳng định có hóa chất độc thoát ra khi bật sáng đèn huỳnh quang compact. Về vấn đề này, phóng viên Báo Người Lao Động đã trao đổi với PGS-TS Phạm Thành Huy, Viện trưởng Viện Ti&e

* Phóng viên: Nhiều người đang lo ngại trước thông tin có các chất độc là hơi phenol, naphthalene và styrene thoát ra khi bật sáng đèn huỳnh quang compact. Quan điểm ông thế nào?

- PGS-TS Phạm Thành Huy: Công bố của nhóm các nhà khoa học CHLB Đức là thông tin mang tính chất cảnh báo. Tuy nhiên, để có thể đi đến kết luận cuối cùng thì cần có những nghiên cứu hệ thống và được các cơ quan chức năng kết luận. Theo tôi, người tiêu dùng không nên lo lắng về sự an toàn của đèn huỳnh quang compact tiết kiệm điện. Loại bóng đèn này đang được dùng rất phổ biến ở các nước phát triển (EU, Mỹ ...). Hiện cộng đồng châu Âu đang thực hiện chương trình 7 năm (2009-2016) nhằm loại bỏ các thiết bị chiếu sáng hiệu suất thấp (bóng dây tóc và đèn halogen) bằng các đèn chiếu sáng hiệu suất cao (đèn huỳnh quang compact).

* Nhưng khả năng gây ung thư của các chất nói trên có chính xác không, thưa ông?

- Như tôi đã nói, để khẳng định cần có kết luận của các cơ quan có chức năng như Bộ Tài nguyên - Môi trường, Bộ Y tế hoặc Tổ chức Y tế Thế giới (WHO). Theo tôi biết, cho đến nay chưa có nhiều nghiên cứu liên quan đến các thông tin trên. Riêng đối với styrene, một số kết quả nghiên cứu công bố cho rằng không phải là tác nhân gây ung thư. Về việc các loại đèn compact tiết kiệm điện trên thị trường Việt Nam có chứa hơi phenol, naphthalene và styrene hay không, cần có những nghiên cứu đánh giá nghiêm túc.

Một dây chuyền sản xuất bóng đèn compact tiết kiệm điện tại Việt Nam. Ảnh: ICONEVN

* Ông có thể nói rõ hơn về hoạt động cũng như các chất có chứa trong bóng đèn compact tiết kiệm điện hiện nay?

- Đèn ống huỳnh quang và đèn huỳnh quang compact đều là đèn phóng điện plasma trong môi trường hơi thủy ngân áp suất thấp. Cấu tạo gồm hai điện cực vonphram phủ bột phát xạ điện tử gắn vào hai đầu của ống đèn. Bên trong là hỗn hợp khí trơ với hơi thủy ngân. Áp suất hơi thủy ngân khi đèn hoạt động phụ thuộc vào nhiệt độ điểm lạnh nhất trên ống đèn, vào thành phần của viên amangam chứa thủy ngân nạp trong đèn.

Dưới tác dụng liên tục của các điện tử có năng lượng đủ lớn (phát ra từ điện cực), các chất khí trong ống đèn bị kích thích và phát ra bức xạ tử ngoại. Các bức xạ tử ngoại này kích thích lớp bột huỳnh quang mỏng phủ đều trên thành ống thủy tinh làm cho lớp bột phát sáng như chúng ta nhìn thấy. Như các nhà sản xuất bóng đèn huỳnh quang và huỳnh quang compact đã luôn lưu ý trong đèn có chứa thủy ngân, do đó, khi sử dụng cần tránh làm vỡ ống đèn. Nếu không bị vỡ, thủy ngân không thể thoát ra khỏi ống đèn và đèn sẽ an toàn đối với người sử dụng.

* Liệu chúng ta có đủ khả năng và công cụ để đánh giá về các tiêu chuẩn chất lượng của bóng đèn compact tiết kiệm điện?

- Hiện một số phòng thí nghiệm trong nước đã được trang bị các thiết bị có khả năng đánh giá được hầu hết các thông số tiêu chuẩn chất lượng của đèn huỳnh quang và huỳnh quang compact như tại Trường ĐH Bách khoa Hà Nội, Viện Khoa học Vật liệu, Viện Khoa học và Công nghệ Việt Nam.

Ngoaî ra, một số doanh nghiệp như Công ty Cổ phần Bóng đèn Phích nước Rạng Đông cũng đã xây dựng được phòng thí nghiệm tiêu chuẩn để đánh giá chất lượng các sản phẩm đèn huỳnh quang và huỳnh quang compact.

* Ông có lời khuyên gì đối với người tiêu dùng trước những thông tin gây lo ngại này?

- Hã y sử dụng đèn huỳnh quang compact và nhớ tuân thủ các hướng dẫ n của nhà sản xuất trong bảo quản và sử dụng đèn.

Yên tâm sử dụng

Lànhà sản xuất, ông Nguyễn Quốc Khánh, phụ trách kỹ thuật khối kinh doanhCông ty Cổ phần Bóng đèn Điện Quang, cho biết với các sản phẩm của ĐiệnQuang, trong đó có bóng đèn compact tiết kiệm điện năng, đã đạt đượcdấu chứng nhận CE là chuẩn an toàn rất khắt khe của châu Âu, được Bộ Tàinguyên - Môi trường Việt Nam cấp Nhãn xanh Việt Nam nên người dân hoàntoàn yên tâm khi sử dụng. Trên sản phẩm đều có ghi rõ thông tin chấtlượng kiểm định, hướng dẫn sử dụng trong quá trình hoạt động cũng nhưsau khi đã hỏng để người tiêu dùng được rõ và sử dụng một cách an toànnhất.